

Advies begrotingstraject ter voorbereiding van het Stabiliteitsprogramma 2018-2021

High Council
of Finance

Jan SMETS, Voorzitter van de Hoge Raad
van Financiën, Afdeling
"Financieringsbehoeften van de Overheid"

BIOF Studiedag - 4 mei 2018

2

Structure

1. Introduction
2. Trajectoire recommandée pour l'ensemble des administrations publiques
3. Répartition de la trajectoire recommandée pour l'ensemble des administrations publiques
4. Observations

High Council
of Finance

1. Introductie

- Plaats van het normatieve advies van de Afdeling in het Belgische begrotingskader
 - → Samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 (tot omzetting van het *Fiscal Compact*): welke taken toegekend aan de Afdeling?

1. Introduction

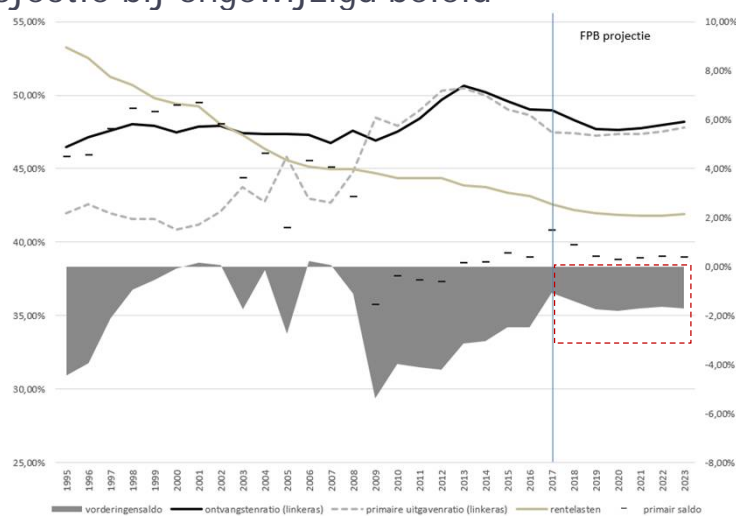
- Respect du Pacte de Stabilité et de Croissance (PSC) : principes généraux
 - **Volet préventif**: suivre une trajectoire d'ajustement fixe jusqu'à ce que le Medium Term Objective (MTO) soit atteint; ensuite, maintenir le MTO
 - Trajectoire d'ajustement: deux indicateurs
 - (1) Amélioration annuelle minimale du solde structurel (ΔSB) de 0,6% du PIB
 - (2) → 'expenditure benchmark' = croissance nette des dépenses primaires
 - Une application belge du critère est actuellement examinée par la Section
 - MTO :
 - Cycle 2017-2019 du MTO minimal: seuil de -0,5% du PIB (calcul CE, 2016)
 - ! Le MTO minimal sera revu fin 2018/début 2019 pour la période 2020-2022
 - BE dans le Programme de stabilité (avril 2016, 2017) + CSF: MTO = équilibre structurel
 - **Volet correctif**
 - Critère du solde : solde de financement nominal > -3% du PIB
 - Critère de la dette
 - Norme : baisse annuelle moyenne de 1/20 de (taux d'endettement effectif – 60%), sur 3 années considérées
- Accord de coopération du 13 décembre 2013 (Art. 2, §1) : les budgets doivent être conformes à l'objectif d'équilibre du *Fiscal Compact* (i.e. MTO ou trajectoire d'ajustement vers ce MTO)

Inhoud

1. Referentiekader van de Afdeling
2. Aanbevolen traject voor de Gezamenlijke Overheid
 - a. Capita selecta van de Economische Vooruitzichten (ongewijzigd beleid) van het FPB
 - b. Een aantal overkoepelende overwegingen
 - c. Aanbevolen traject
 - d. Alternatief traject
3. Verdeling van het aanbevolen traject voor de Gezamenlijke Overheid
4. Bemerkingen

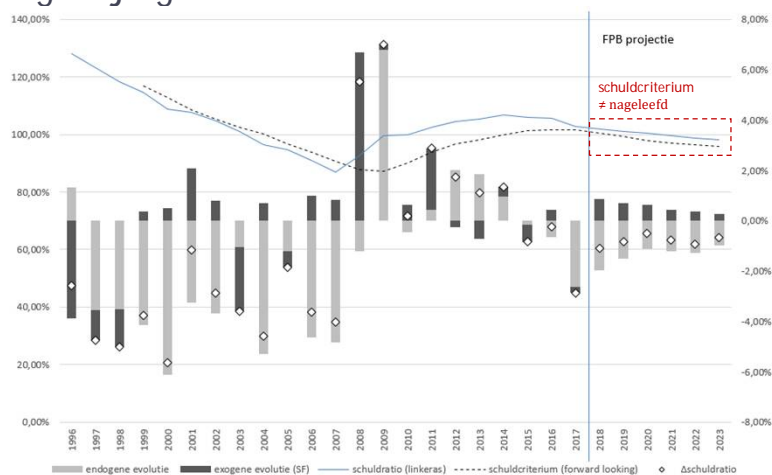
2(a). Verloop vorderingensaldo in de FPB projectie bij ongewijzigd beleid

Bron: INR overheidsrekeningen versie oktober 2017 + berekeningen HRF op basis van FPB (economische vooruitzichten, versie maart 2018)

7

2(a). Verloop schuldgraad in de FPB projectie bij ongewijzigd beleid

Bron: INR overheidsrekeningen versie oktober 2017 + berekeningen HRF op basis van FPB (economische vooruitzichten, versie maart 2018)

8

2(a). De FPB projectie bij ongewijzigd beleid

- Noot vooraf: Advies van de Afdeling neemt FPB projecties van 22 maart als uitgangspunt, ook voor startjaar 2017 (projectie afgesloten op 14 maart)
- In tussentijd:
 - begrotingscontroles
 - publicatie overheidsrekeningen 2017 op 20/04/2018 (INR) → verschillen

	FPB (22/03)	INR (20/04)
Nominaal tekort (2017)	-1,1% bbp	-1,0% bbp
Schuld ratio (2017)	102,8% bbp	103,1 % bbp

2(b). Een aantal overkoepelende overwegingen

- Twee trajecten weerhouden door de Afdeling
 - Traject geformuleerd in termen van een aanbevolen verbetering van het structureel saldo (ΔSB)
 - M.b.t. 2017: structureel tekort van -1,0% bbp (FPB projectie)
 - M.b.t. 2018: de Afdeling neemt akte van de ΔSB opgenomen in de ontwerp-begroting 2018 (ingediend in oktober 2017): 0,25% bbp
 - Na 2018: twee trajecten weerhouden door de Afdeling:

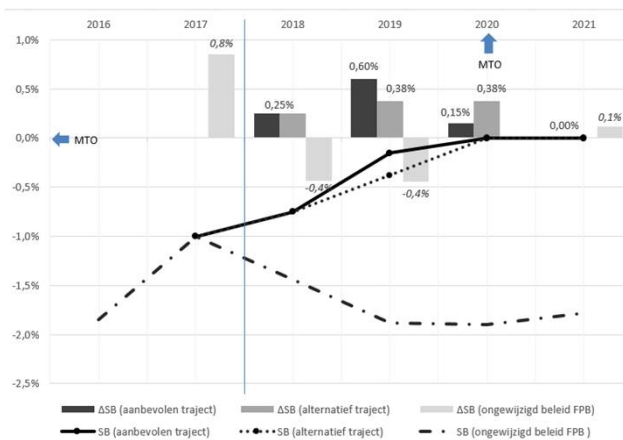
	A. Aanbevolen traject		B. Alternatief traject
<i>MTO (structureel evenwicht)?</i>	2020	=	2020
<i>Naleving schuld criterium?</i>	Vanaf 2018	=	Vanaf 2018
<i>Verdeling aanpassing naar MTO (ΔSB)?</i>	2019: 0,60% bbp 2020: 0,15% bbp	≠	2019: 0,38% bbp 2020: 0,38% bbp

! Aanbeveling alternatief traject is conditioneel aan realisatie van ΔSB 0,25% bbp in 2018 → eventuele vertraging opvangen in 2019

2(b). Een aantal overkoepelende overwegingen

Een grafische illustratie van de door de Afdeling weerhouden trajecten en het FPB traject bij ongewijzigd beleid.

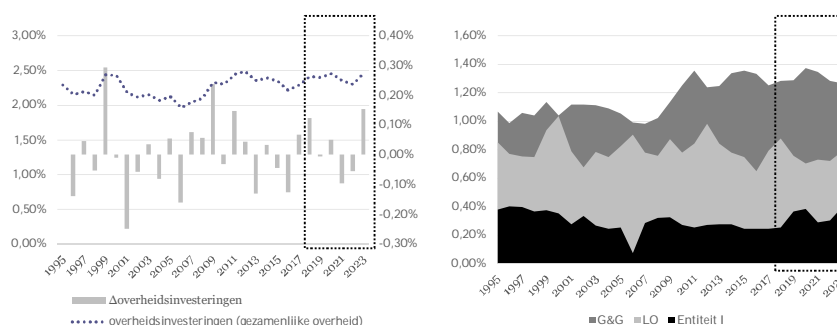
Bron: berekeningen HRF op basis van het FPB (economische vooruitzichten, versie maart 2018)

2(b). Een aantal overkoepelende overwegingen

- In beide trajecten: MTO = structureel evenwicht
 - Minimale MTO vastgesteld door de EC (periode 2017-2019) = -0,5% bbp
 - Lidstaten kunnen voor een ambitieuzer engagement opteren
 - Advies Afdeling + Stabiliteitsprogramma april 2016/2017: MTO = structureel evenwicht
 - Nieuwe minimale MTO (periode 2020-2022) zal door de EC worden vastgelegd in 2018/2019

- In beide trajecten beveelt de Afdeling aan dat:
 - Meevallers t.o.v. de norm moeten worden aangewend voor een versnelde afbouw van de overheidsschuld
 - De aanbevolen ΔSB bij voorkeur realiseren via maatregelen die een cumulatief effect kunnen genereren,
 - Een toename van de overheidsinvesteringen is aangewezen, in het bijzonder de investeringen die een sterk positief effect hebben op de economische bedrijvigheid, het productiepotentieel van de economie en de houdbaarheid van de schuld.
 - Niveau van de Belgische bruto overheidsinvesteringen \approx depreciatie \rightarrow zeer geringe netto overheidsinvesteringen \rightarrow kapitaalvoorraad \downarrow in % bbp
 - Aantal suggesties in advies om een toename van de overheidsinvesteringen te realiseren

Evolutie van de overheidsinvesteringen

Verloop van de overheidsinvesteringen bij ongewijzigd beleid in de FPB projectie binnen een historisch perspectief

Verdeling van de overheidsinvesteringen over de grote subsectoren

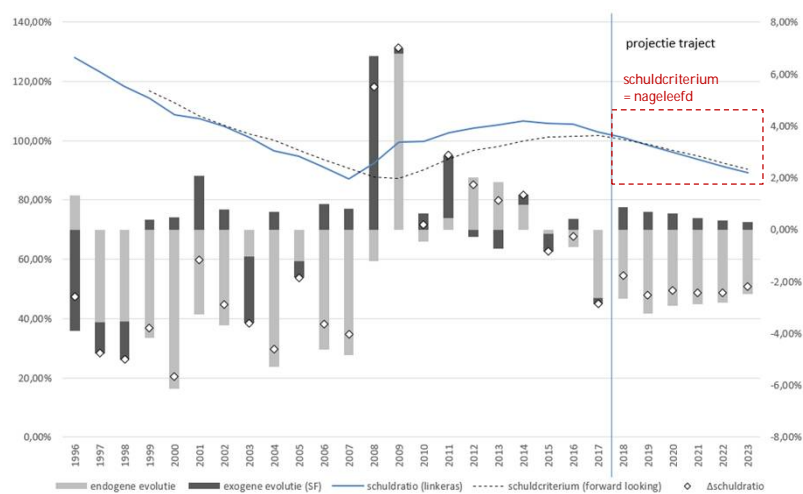
2(c). Trajectoire recommandée

(% du PIB)	2017	2018	2019	2020	2021
Evolution structurelle (ΔSB)		0,25%	0,60%	0,15%	0,0%
Solde de fin. structurel	-1,0%	-0,75%	-0,15%	0,0%	0,0%
Solde de financement	-1,1%	-0,7%	0,0%	0,1%	0,1%
<i>p.m. solde de financement à politique inchangée (BFP, mars 2018)</i>	-1,1%	-1,4%	-1,7%	-1,8%	-1,7%

→ Trajectoire recommandée:

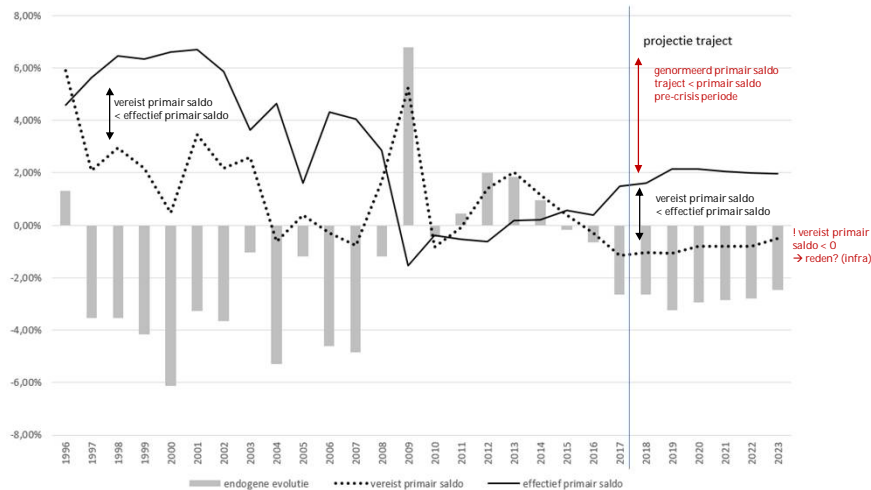
- Amélioration structurelle recommandée 2018 : ΔSB 0,25% du PIB (cf. supra)
- Le critère de la dette est respecté
- Nécessaire afin d'atteindre l'équilibre structurel en 2020 : ΔSB 0,75% du PIB
 - ΔSB 2019: minimum requise du volet préventif du PSC (0,60% du PIB)
 - ΔSB 2020: encore à réaliser pour atteindre le MTO (0,15% du PIB)
- Ensuite, maintien du MTO (équilibre structurel)

2(c). Aanbevolen traject: schulddynamiek

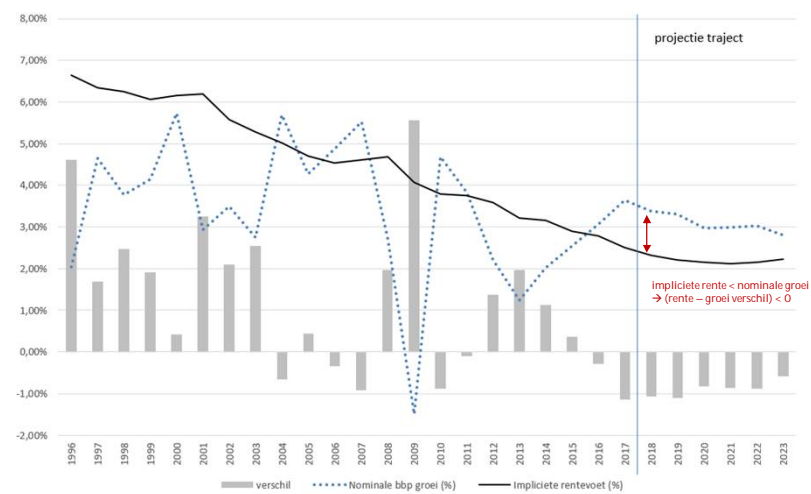
Bron: INR overheidsrekeningen versie oktober 2017 + berekeningen HRF op basis van FPB (economische vooruitzichten, versie maart 2018)

2(c). Aanbevolen traject: schulddynamiek

Bron: INR overheidsrekeningen versie oktober 2017 + berekeningen HRF op basis van FPB (economische vooruitzichten, versie maart 2018)

2(c). Aanbevolen traject: schulddynamiek

Bron: INR overheidsrekeningen versie oktober 2017 + berekeningen HRF op basis van FPB (economische vooruitzichten, versie maart 2018)

2(d). Alternatief traject:

(% du PIB)	2017	2018	2019	2020	2021
Evolution structurelle (ΔSB)		0,25%	0,38%	= 0,38%	0,0%
Solde de fin. structurel	-1,0%	-0,75%	-0,38%	0,0%	0,0%
Solde de financement	-1,1%	-0,7%	-0,2%	0,1%	0,1%
<i>p.m. solde de financement à politique inchangée (BFP, mars 2018)</i>	-1,1%	-1,4%	-1,7%	-1,8%	-1,7%

→ Alternatief traject (m.b.t. periode 2019-2020)

- Voor 2018 aanbevolen structurele verbetering: ΔSB 0,25% bbp (cf. supra)
- Nog noodzakelijk om in 2020 het structureel evenwicht te bereiken : ΔSB 0,75% bbp. In het alternatieve traject wordt dit gelijk verdeeld
 - ΔSB 0,38% bbp in 2019;
 - < ΔSB 0,60% bbp preventieve arm SGP
 - min MTO wel reeds bereikt in 2019 (-0,38% bbp > -0,50% bbp)
 - ΔSB 0,38% bbp in 2020
 - ! Belangrijke voorwaarde: eventuele vertraging in 2018 (ΔSB < 0,25% bbp) moet gecompenseerd worden in 2019

Structure

1. Cadre de référence de la Section
2. Trajectoire recommandée pour l'ensemble des administrations publiques
3. Répartition de la trajectoire recommandée pour l'ensemble des administrations publiques
 - a. Considérations générales de la Section
 - b. Trajectoire recommandée pour les Pouvoirs locaux
 - c. Trajectoire recommandée pour les autres niveaux de pouvoir
4. Observations

3(a). Overkoepelende overweging

- Samenwerkingsakkoord december 2013: advies over het begrotingstraject van de gezamenlijke overheid → traject gezamenlijke overheid verdelen:
 - Over de verschillende overheidsniveaus en per gemeenschap en gewest
 - In nominale en structurele termen
- Algemeen principe van de Afdeling: een interne vertaling van de MTO (structureel evenwicht)
 - → elke overheidsniveau, inclusief de individuele gemeenschappen en gewesten, moet het structureel evenwicht bereiken,
 - Eenmaal bereikt: daarna aanhouden
- Quid aanpassingspad naar de MTO (2020)?
 - Aanbeveling m.b.t. de Lokale Overheden: identiek in het aanbevolen traject (MTO 2018) en het minimale traject (MTO 2018)

3(b). Trajectoire pour les Pouvoirs locaux

- Trajectoire d'ajustement recommandée pour les pouvoirs locaux vers le MTO: identique dans la trajectoire recommandée et la trajectoire alternative
 - Accord de coopération du 13 décembre 2013 : la Section doit tenir compte du « *comportement des pouvoirs locaux en matière d'investissements* » (Art. 2,§4)
 - Elections locales en 2018 : la Section autorise une détérioration structurelle sur 2017-2018 comme compris dans la projection du BFP
 - MTO (équilibre structurel) atteint en 2018, ensuite maintien sur la durée

(% du PIB)	2017	2018	2019	2020	2021
Evolution structurelle		-0,04%	-0,00%	0,00%	0,00%
Solde de fin. structurel	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Solde de financement	0,05%	-0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>p.m. solde de financement à politique inchangée (BFP, mars 2017)</i>	0,05%	-0,01%	0,08%	0,1%	0,05%

3(c). Aanbevolen traject voor de andere overheidsniveaus

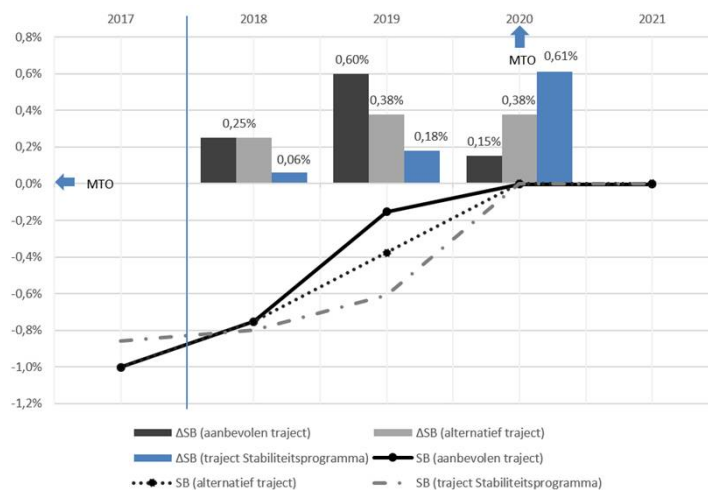
- Quid aanpassingspad naar de MTO (2020)?
 - Aanbeveling m.b.t. Gemeenschappen en Gewesten: gedifferentieerd per gemeenschap en gewest in functie van het uitgangspunt 2017
 - Aanbeveling m.b.t. Entiteit I: saldo tussen traject Entiteit II (G&G + LO) en traject gezamenlijke overheid
- Principes voor bepaling aanpassingspad Gemeenschappen en Gewesten?
 - Gedifferentieerd in functie van het uitgangspunt 2017 (! voorlopige raming INR)
 - Stel (i): structureel overschot in 2017 (VG, FGC en GGC) → vanaf 2018 minimaal het structureel evenwicht aanhouden
 - Stel (ii): structureel tekort in 2017 (WG, BHG, FG, DG, VGC) → dit afbouwen tot een structureel evenwicht ten laatste tegen 2020.
 - Tempo aanpassing? – beschouwde traject op het niveau van de Gezamenlijke Overheid
- Zie advies maart 2018 voor gedetailleerde tabellen

Inhoud

1. Referentiekader van de Afdeling
2. Aanbevolen traject voor de Gezamenlijke Overheid
3. Verdeling van het aanbevolen traject voor de Gezamenlijke Overheid
4. **Bemerkingen**
 - a. De normatieve rol van de Afdeling (ex-ante)
 - b. De monitoringrol van de Afdeling (ex-post)

4(a). Observations: rôle normatif de la Section

Een grafische illustratie van de door de Afdeling weerhouden trajecten en het traject uit het Stabiliteitsprogramma van april 2018 (Gezamenlijke Overheid)

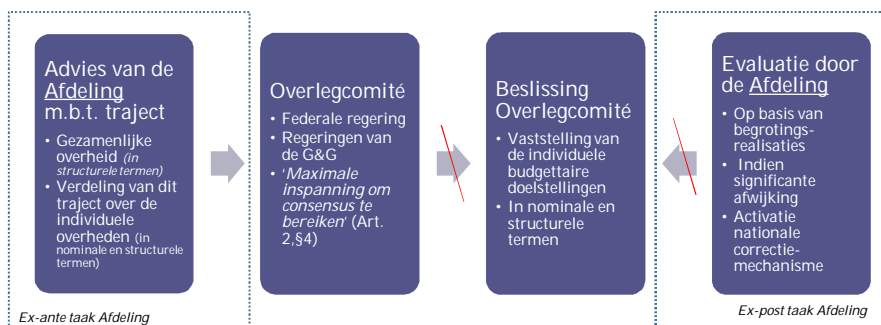

4(b). Bemerkingen: ex-post rol van de Afdeling

- Advies van juli 2017: Globale evaluatie van de toepassing van het Samenwerkingsakkoord van 13 December 2013 door de Afdeling (Advies van juli 2017)
 - Context: Art 4§4 vraagt aan de Afdeling een globale evaluatie te maken van de toepassing van het Samenwerkingsakkoord
 - Vaststelling van de Afdeling m.b.t. de monitoringopdracht van de Afdeling
 - Sinds inwerkingtreding Samenwerkingsakkoord: geen akkoord in Overlegcomité over begrotingsdoelstellingen
 - ↔ procedure voorzien in het Samenwerkingsakkoord
 - → correctiemechanisme kan niet geactiveerd worden in geval van significante afwijking
 - Desondanks: telkens een illustratieve evaluatie Afdeling op basis van 'referentie-indicator', maar verschillende moeilijkheden:
 - Optelsom van de individuele doelstellingen G&G (ΔSB) ≠ doelstelling totale G&G
 - Ontbreken van individuele doelstellingen G&G (Stabiliteitsprogramma april 2017)
 - → "De Afdeling doet bijgevolg een dringende oproep aan de verschillende regeringen om tot een akkoord te komen over het globale begrotingstraject en de verdeling hiervan."

4(b). Bemerkingen: ex-post rol van de Afdeling

- Schematisch voorgesteld:

- Stabiliteitsprogramma 2018-2021? Overlegcomité 27/04/2018
 - [Goedkeuring](#) traject Gezamenlijke Overheid: MTO (structureel evenwicht) in 2020
 - [Akte nemen van engagement](#) Entiteit I en Entiteit II: structureel evenwicht in 2020

Bedankt voor uw aandacht
 Merci pour votre attention